

GYNYBOS FONDO PAKETAS

Dėl Valstybės gynybos fondo įstatymo

Priimtas [Valstybės gynybos fondo įstatymo projektas](#), kuriame nustatyta gynybos fondo paskirtis, lėšų šaltiniai, lėšų naudojimo tikslai, šio fondo valdymas ir jo pabaiga, gynybos fondo lėšų sąmata.

Įtvirtinta, kad Valstybės gynybos fondo lėšas sudarys:

- laikinasis solidarumo įnašas;
- fizinių ir juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių savanoriškos įmokos;
- dalis pajamų, gautų iš pelno mokesčio;
- dalis pajamų, gautų iš akcizų;
- dalis pajamų, gautų iš gyventojų pajamų mokesčio.

Įstatymas įsigalios nuo 2024 m. spalio 1 d.

Dėl Pelnų mokesčio įstatymo (PMĮ)

Seime priimtas [PMĮ 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 382, 41 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymas](#), kuriame numatyta valstybės gynybos fondo biudžetą papildyti lėšomis, gautomis šiuo metu galiojančius 15 proc. ir 5 proc. pelno mokesčio tarifus padidinus 1 procentiniu punktu bei atsisakius sektorinių pelno mokesčio lengvatų.

Dėl pelno mokesčio tarifų

Priėmus pakeitimus, standartinis pelno mokesčio tarifas pakilo nuo 15 proc. iki 16 proc.

Kartu nustatyta, kad 16 proc. pelno mokesčio tarifas taikomas:

- dividendams ir kitoms pajamoms iš paskirstytojo pelno,
- gautai ir pagal paskirtį nepanaudotai paramai,
- iš vieno paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gautai paramos daliai, viršijančiai 250 bazinių socialinių išmokų dydžio sumą,
- ne per nuolatinės buveinės gautoms užsienio apmokestinamųjų vienetų pajamoms už parduotą, kitokiu būdu perleistą nuosavybėn arba išnuomotą nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą;
- pajamoms už atlikėjų ir sporto veiklą, stebėtojų tarybos narių veiklą,
- laivybos vienetų, pasirinkusių mokėti fiksuotą pelno mokestį, pajamoms.

6 proc. pelno mokesčio tarifas pakeitė smulkiųjų įmonių (vidutinis darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 300 000 eurų) apmokestinamajam pelnui taikomą 5 proc. tarifą.

1 procentiniu punktu pakeltas pelno mokesčio tarifas, bus taikomas iš žemės ūkio kooperatinių bendrovių apmokestinamajam pelnui ir pagal formulę apskaičiuotai apmokestinamojo pelno, vykdam mokslinių tyrimų ir eksperimentinę plėtrą, daliai.

Dėl pelno mokesčio lengvatų

Priėmus PMĮ projektą, visos sveikatos priežiūros įstaigų pajamos už suteiktas paslaugas priskirtos apmokestinamosioms pajamoms, nepriklausomai nuo to, iš kokių lėšų paslaugos yra apmokėtos, o su šių pajamų uždirbimu susijusios sąnaudos – leidžiamiems atskaitymams.

Draudimo įmonių gautų gyvybės draudimo įmokų dalis, kai sutarties terminas yra trumpesnis nei 10 metų arba išmoka išmokama draudėjui, sulaukusiam pensinio amžiaus, laikytina draudimo įmonės atlygiu, taip pat priskirta apmokestinamosioms pajamoms, o su pajamų uždirbimu susijusios sąnaudos – leidžiamiems atskaitymams.

Dėl leidžiamų atskaitymų

PMĮ pakeitimais nustatyti papildomi automobilių įsigijimo kainos ir nuomos išlaidų atskaitymo ribojimai, automobilio vertę siejant su išmetamų CO² dujų kiekiu.

Įstatymas įsigalios 2025 m. sausio 1 d.

Dėl Akcizų įstatymo

[Akcijų įstatymo 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymu](#) didinami akcizų tarifai etilo alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams bei tabako produktams ir jiems alternatyviems produktams.

Atsižvelgus į Seimo narių pasiūlymus, dar labiau nei siūlyta Vyriausybės Akcizų įstatymo projekte, padidinti akcizų tarifai elektroninių cigarečių skysčiui ir etilo alkoholiui.

Atitinkami įstatymo straipsniai įsigalios 2025 m. sausio 1d., 2026 m. sausio 1 d. ir 2027 m. sausio 1 d.

Atskiru [Akcizų įstatymo pakeitimo projektu](#) peržiūrėtos esamos CO² dedamosios, taikomos 2025–2030 metais, vertės ir įtraukta nauja gazoliams, skirtiems naudoti žemės ūkio veikloje, įskaitant akvakultūros ar verslinės žvejybos vidaus vandenyse veiklą, taikoma kintamoji dalis – saugumo dedamoji.

Dėl Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo

Priimtas [Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo 5, 6, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas](#), kuriuo pratęsta laikinojo bankų solidarumo įnašo mokėjimo prievolė dar vieneriems metams. Įstatyme numatyta, jog įnašas turėtų būti skaičiuojamas už mokėjimo laikotarpį, t. y. kalendorinius metus, kurie baigiasi 2025 m. gruodžio 31 d.

Įstatymo pakeitimai įsigalios 2025 m. sausio 1 d.

KITI MOKESČIŲ TEISĖS AKTAI

Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo ir Valstybinio socialinio draudimo įstatymų

Priimtas [Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas](#) bei [Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas](#). Įstatymų pakeitimai nustato papildomą nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo vienkartinę įmoką (**papildoma vienkartinė įmoka**), jos dydžius, informacijos apie draudėjus, turinčius sumokėti tokią įmoką, apimtį ir jos teikimo SODRAI tvarką.

Numatyta, kad papildoma vienkartinė įmoka turės būti mokama, kai:

- draudėjui fiziniam asmeniui, kuriam įsiteisėjo nutarimas administracinio nusižengimo byloje dėl darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų pažeidimo, dėl kurio galėjo įvykti nelaimingas atsitikimas darbe, avarija ar atsirasti kitų sunkių padarinių,
- draudėjui juridiniam asmeniui, kurio vadovui ar kitam atsakingam asmeniui įsiteisėjo aukščiau aptartas nutarimas.

Įmokų dydžiai susieti su minimalios mėnesinės algos (**MMA**) dydžiu:

- įmonė, kurioje apdraustųjų asmenų skaičius – iki 49, už darbo saugos ir sveikatos norminių teisės aktų pažeidimą, dėl kurio galėjo atsirasti sunkių padarinių, mokės 3 MMA dydžio papildomą vienkartinę įmoką,
- kai apdraustųjų asmenų skaičius – nuo 50 iki 249, – 6 MMA dydžio papildomą vienkartinę įmoką,
- kai apdraustųjų asmenų skaičius – 250 ir daugiau, – 9 MMA dydžio papildomą vienkartinę įmoką.

Tokia papildoma vienkartinė įmoka turės būti sumoka ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo nutarimo administracinio nusižengimo byloje, įsiteisėjimo dienos.

Įsigaliojimo data – 2024 m. lapkričio 1 d.

Dėl greitai gendančių prekių sąrašo

Priimtas [Muitinės generalinio direktoriaus įsakymas dėl 2004 m. gegužės 17 d. įsakymo „Dėl Greitai gendančių prekių sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo](#), kuriame Greitai gendančių prekių sąrašas išdėstytas nauja redakcija.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. birželio 19 d.

Dėl taksi dispečerinių duomenų teikimo VMI

Įsigaliojo [VMI viršininko įsakymas „Dėl Taksi dispečerinių duomenų teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai taisyklių patvirtinimo“](#). Taisyklės priimtos remiantis Kelių transporto kodekso pakeitimais, kuriuose numatyta prievolė kelių priežiūros institucijoms teikti šiuos duomenis: 1) keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais taksi veiklą vykdančio fizinio asmens vardą, pavardę; 2) taksi leidimo numerį; 3) preliminarią kelionės kainą.

Duomenys turi būti pateikti per VMI TIES portalą ne vėliau kaip vasario 15 dieną už praėjusį ataskaitinį laikotarpį.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. birželio 20 d.

Dėl Akcizų įstatymo komentaro

VMI paskelbė [Akcizų įstatymo 51, 52 ir 54 straipsnių komentarą](#), kuriame paaiškinta prievolė mokėti akcizus už akmens anglis, koksą, lignitą ir šildymui skirtas durpes, apžvelgi šių akcizų mokėtojai ir atleidimo nuo akcizų pagrindai.

Dėl Pelno mokesčio įstatymo (PMĮ) komentaro

Paskelbtas [PMĮ 371 str. 5 dalies komentaras](#), kurio pavyzdyje patikslintos su įmonių struktūra susijusios sąvokos.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ) komentaro

VMI atnaujino [PVMĮ 19 straipsnio komentara](#), kuriuo komentuojamos lengvatinio 5 procentų PVM tarifo taikymą neįgaliųjų techninės pagalbos priemonėms ir jų remontui reglamentuojančios nuostatos. Komentaras papildytas Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme įtvirtintomis techninės pagalbos priemonių rūšimis, pagalbos poreikio sąlygomis bei išplėstas techninės pagalbos priemonių sąrašas.

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ)

Įregistruotas [GPMĮ 6 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas](#), kuriuo siūloma daugiavaikėms šeimoms suteikti papildomų gyventojų pajamų mokesčio lengvatų. Įstatymo projekte numatyta, jog lengvatinis 5 proc. gyventojų pajamų mokesčio tarifas būtų taikomas tėvų (įtėvių), auginančių 3 vaikus iki 18 metų, su darbo ar jų esmę atitinkančiais santykiškai gautoms pajamoms, o tokios tėvų (įtėvių), auginančių 4 ar daugiau vaikų iki 18 metų, pajamos būtų priskirtos neapmokestinamoms pajamoms.

Siūloma įsigaliojimo data – 2025 m. sausio 1 d. Minimoms lengvatos būtų taikomos apskaičiuojant 2024 m. ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas.

Pateiktas pasiūlymas dėl GPMĮ 17 str. 1 dalies 39 punkto papildymo, kuriuo siūloma neapmokestinamoms pajamoms priskirti iš su darbo ar jų esmę atitinkančiais santykiškai susijusio asmens apmokėtas kelionės išlaidas, skirtas gyventojui atvykti į darbo vietą ir iš jos.

Taip pat užregistruota daug pasiūlymų Vyriausybės pateiktam projektui dėl pajamų, gautų turinti verslo liudijimą, apmokestinimo:

- pristatytas [pasiūlymas dėl GPMĮ 6 straipsnio pakeitimo](#), kuriuo siūloma, jog fiksuoto dydžio pajamų mokestis būtų mokamas už pageidaujamas kalendorinių metų dienas, bet ne mažiau kaip 20 kalendorinių dienų per metus (pagrindiniame pakeitimų projekte siūloma, kad verslo liudijimas būtų išduodamas ne mažiau kaip 30 dienų);
- pateiktas [pasiūlymas dėl GPMĮ 6 straipsnio pakeitimo](#), kuriuo siūloma nemažinti esančios 45 000 EUR ribos iki Vyriausybės pateiktame projekte nustatytos 20 000 EUR ribos, iki kurios iš individualios veiklos gautos pajamos apmokestinamos fiksuoto dydžio pajamų mokesčiu;
- įregistruotas [pasiūlymas dėl GPMĮ 6 straipsnio pakeitimo](#), kuriuo siekiama fiksuotu dydžiu apmokestinamų iš individualios veiklos gautų pajamų ribą susieti su kasmet kintančiu dydžiu – 18 vidutinių darbo užmokesčių, taip išvengiant nuolatinio ribos dydžio peržiūrėjimo ir keitimo ateityje dėl infliacijos ir darbo užmokesčio augimo;
- pateiktas atnaujintas [GPMĮ 2, 6, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas](#), kuriame numatyta individualia veikla gautų pajamų ribą susieti su mažesniu kasmet kintančiu dydžiu – 10 VDU ir nustatyti, kad pajamos iš juridinių asmenų gali sudaryti ne daugiau nei 10 proc. sumos. Taip pat projekte nustatyta, jog fiksuoto dydžio pajamų mokestis mokamas už pageidaujamą kalendorinių metų laikotarpį, bet ne trumpesnę kaip 30 dienų iš eilės, išskyrus atvejus, kai mokestis mokamas iki turimo leidimo laikinai gyventi, išduoto įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta tvarka, galiojimo pabaigos, jeigu fiksuoto dydžio pajamų mokestį moka užsienietis;
- pateiktas ir kitas [pasiūlymas dėl GPMĮ 6 straipsnio pakeitimo](#), kuriuo siekiama fiksuotu dydžiu padidinti apmokestinamų iš individualios veiklos gautų pajamų ribą iki 22 VDU, tačiau ne daugiau nei metinė PVM apyvartos riba, nuo kurios atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtoju.

Siūloma įsigaliojimo data – 2025 m. sausio 1 d.

Dėl Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo

[Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu](#) siūloma tarifą lošimams lošimų automatais, stalo lošimams, bingui, totalizatoriui, lažyboms ir nuotoliniams lošimams didinti nuo 20 iki 22 proc.

Siūloma įsigaliojimo data – 2025 m. sausio 1 d.

Kartu pateiktas pasiūlymas dėl Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo, kuriuo siūloma taikyti skirtingą mokesčio dydį skirtingų rūšių lošimams. Pasiūlyme numatyta, jog:

1. organizuojant bingą, totalizatorių, ir lažybas bei lošimus B kategorijos lošimo automatais, loterijų ir lošimų mokesčio bazei taikomas 18 procentų mokesčio tarifas;
2. organizuojant lošimus A kategorijos lošimo automatais, rulete, kortų arba kauliukų stalais, loterijų ir lošimų mokesčio bazei taikomas 20 procentų mokesčio tarifas;
3. organizuojant nuotolinius lošimus, loterijų ir lošimų mokesčio bazei taikomas 22 procentų mokesčio tarifas.

Dėl Akcizų įstatymo komentaro

VMI pateikė [Akcizų įstatymo 291 straipsnio komentaro projektą](#), kuriame komentuojamas nepriklausomo smulkiojo gamintojo metinio pažymėjimo išdavimas. Komentare VMI pažymi, kad ūkio subjektas, siekiantis gauti šį sertifikatą, turi būti teisiškai ir ekonomiškai nepriklausomas nuo kito tos pačios kategorijos alkoholinių gėrimų gamintojo, tačiau ji gali priklausyti nuo distiliavimo gamyklos, taip pat turi būti įregistruotas Lietuvos Respublikoje bei per kalendorinius metus pagaminti ne daugiau kaip:

- 200 000 hl alaus ir (arba)
- 1 000 hl vyno, ir (arba)
- 15 000 hl kitų fermentuotų gėrimų, išskyrus vyną ir alų, ir (arba)
- 250 hl tarpinių produktų, ir (arba)
- 10 hl gryno etilo alkoholio.

Dėl verslo liudijimą įsigyjančio asmens atmintinių

VMI pateikė [informacinį pranešimą dėl verslo liudijimą įsigyjančio gyventojų plačiosios ir trumposios atmintinių papildymo](#). Atmintinėse esanti nuostata, jog prekybos verslo liudijimas nesuteikia teisės gauti pajamų iš prekybos internetu ir paštu, papildyta paaiškinimu, jog tokia veikla gali būti vykdoma įregistravus individualią veiklą pagal pažymą arba įsteigus juridinį asmenį.

Dėl deklaruojamo nuostolio rodiklio

VMI išleido [informacinį pranešimą](#), kuriame skelbiama, jog VMI kliento profilyje atvėrė dar vieną su įmonių mokumu susijusį rodiklį – nuo šiol verslas galės matyti, ar įmonė deklaruoja nuostolius.

Vertinant įmones, analizuojamos 3-ų vėliausių laikotarpių pelno mokesčio deklaracijos, kurias įmonės pateikė per 5 metus. Nuostolių suma mažinama deklaracijose nurodytų gautų dividendų suma.

Įmonės kliento profilyje gaus žalios, geltonos ir raudonos spalvos vertinimus: žalias vertinimas (nėra rizikos) bus suteikiamas įmonėms, kurios nuostolio nedeklaruoja, arba jį deklaruoja 1 metus, geltonas (yra rizika) – įmonėms, deklaravusioms nuostolį 2 metus, o raudonas – įmonėms, deklaravusioms nuostolį 3 metus.

Dėl gyventojų pajamų mokesčio (GPM) dalies skyrimo paramai

[VMI praneša](#), kad terminas patikslinti pateiktus prašymus skirti GPM dalį pasirinktam paramos gavėjui pratęstas iki birželio 30 d. Prašymus tikslinti reikia tuomet, kai gyventojų prašyme pateiktas paramos gavėjas ar politinė organizacija netenka teisės gauti paramos.

